

Witold Hensel

Odercy. Okręg Tołbuchin

Informator Archeologiczny : badania 11, 294-295

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zabytki wypożyczone- zgodnie z umową polsko-bułgarską - na okres dwóch lat przez polską ekspedycję UW, powrócą w 1979 roku do magazynów w Novae k.Swisztowa.

ODEROY
Okręg Tołbuchin

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej w Warszawie

Badania prowadził prof.dr Witold Hensel. Finansowała Polska Akademia Nauk. Osiy sezon badań. Stanowisko wielokulturowe okres halsztacki - wczesne średniowiecze IX-XI w.

Skoncentrowano się na trzech kierunkach badań wykopaliskowych:

- 1/ odsłonięcie planu budowli bizantyjskiej nr I na wykopach V, IV w środkowo-zachodniej części osady i wyjaśnienie stratygrafii domostwa wczesnośredniowiecznego nr 17, w stosunku do nawarstwień starszych okresów na wykopie XX,
- 2/ zbadanie zachodniej ściany obronnej, przede wszystkim pod względem rozmieszczenia wież i wejść do twierdzy oraz sposób wykorzystania tych budowli w czasach pobizantyjskich,
- 3/ wyjaśnienie stosunku fundamentów wieży pięciobocznej do relikwów murów o charakterze halsztackich i stan zachowania nawarstwień halsztackich.

Uzyskano następujące rezultaty:

- 1/ domostwo bizantyjskie funkcjonowało w drugiej fazie użytkowania twierdzy w czasach bizantyjskich. Stwierdzono, iż wykorzystano ściany pozostałe z pierwszej fazy zasiedlenia bizantyjskiego uzupełniając je murami o wątku stosowanym w drugiej fazie zasiedlenia. Można było również połączyć fazy zasiedlenia z warstwami kulturowymi bizantyjskimi, oddzielonymi warstwami spalenizny. Domostwo wczesnośredniowieczne na wykopie XX powstało przez uzupełnienie pozostałości ścian obiektów z drugiej fazy zasiedlenia bizantyjskiego, ścianami licowanymi tylko od strony wewnętrznej o wątku charakterystycznym dla najstarszej fazy zabudowy z pierwszego państwa bułgarskiego. Pod klepiskiem tego domostwa znajdowała się warstwa bizantyjska oraz klepisko domostwa z tego okresu wraz z piecem i fragmentem ściany kamiennych. Domostwo bizantyjskie spoczywało bezpośrednio na skale stanowiącej calej,
- 2/ w czasie badań ściany obronnej uzyskano potwierdzenie obecności bardzo silnie zniszczonej wieży prostokątnej na narożniku północno-wschodnim. Wieża ta odpowiada kształtem i położeniem analogicznej wieży na narożniku północno-za-

chodnią. Prześledzono przebieg ściany zachodniej na długości 60 m. Nie stwierdzono obecności bramy, która byłaby uległa dewastacji w czasie przebudowy w drugiej fazie nasiedlenia bizantyjskiego. Przy ścianie zachodniej zaobserwowano również występowanie warstw kulturowych oddzielonych warstwami spalenizny. Można tutaj zaobserwować świątki tych warstw z odpowiednimi budowlami.

wieża pięcioboczna wiązała się z warstwą halstaacką jedynie od strony wewnętrznej, natomiast po stronie zewnętrznej materiał halstaacki był wymieszany z przeważającym materiałem bizantyjskim.

Q Y P R

NEA PAPHOS

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej
w Kairze

Badania prowadził dr Andrzej Daszewski. Finansowała Stacja. Dwunasty sezon badań. Budowla pałacowa z IV - VI w.

W czasie kampanii na terenie Kato Paphos, starożytna Nea Paphos w kwietniu 1977 r. kontynuowano odsłanianie północno-wschodniej budowli pałacowej /IV-VI wiek ne /. W południowym skrzydle gmachu odsłyszono kilka pomieszczeń z fragmentami posadzek mozaikowych. Na terenie skrzydła zachodniego odsłonięto relikty wcześniejszej zabudowy monumentalnej z dużą ilością fragmentów malowanych tynków. Były to budowle wczesnorzymskie lub późnohellenistyczne, z których część, jak na przykład odmiękną wieżę włączono następnie w obręb murów północno-wschodniego pałacu. W skrzydle wschodnim w westybulu pałacu wykonano sondaż, który uchwycił kolejne etapy wcześniejszej zabudowy terenu i fragment hellenistycznego warstatu odlewniczego z zachowanym tygłem.

E G I P T

ALEKSANDRIA

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej
w Kairze

Badania prowadzili dr dr Elżbieta i Mieczysław Rodziewicz. Finansowała Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej w Kairze. Osiemnasty sezon badań. Dzielnica miejska z III w. pne - XIV w. ne.

Kontynuowano prace wykopaliskowe przy odkrywaniu kolejnych